

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Homilia XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

à Sodomorum ruina non comprehendendi, ne convertaris retro, ne steteris in regione eorum, ne ad alia pergas loca, sed cum inde discesseris, ascende in montem in quo solo salus est, nomen Iesu Christi, cui est gloria & imperium in saecula saeculorum, Amen.

η εἰς θεούς. ἐκεῖ γάρ οὐτι μόνον ταῦτα γέγοναν, ἀλλὰ καὶ τὸ περιπλέον τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ αἰώνα, ἢ τοῦ θεοῦ πατέρος τοῦ αἰώνα.

HOMILIA XIV. OMNIA.

(juxta Hieronymum XI.)

Eis it.

Ab eo loco in quo scriptum est: *Hoc mihi ego mater;* vñque ad locum
Ter 15. 10.
Ierem. 35. 19. in quo ait: *Si conversus fueris,*
refluitum te.

Οἶμαι ὡρὰ μάτηρ· μέχριτε· οὐ γὰρ τέτοιος
λέγει κύριος· εἴ τις οὐτεπέθης, οὐ
διαπορεύεται·

Eodem interprete.

Medici corporum agrotantibus afflentes, & juxta disciplinam artis sua volentes curare eos qui in infirmitatibus constituti sunt, * vident tristia, injuncta pertractant, & in alienis calamitatibus moerore proprio conficiuntur: semper enim conversatio eorum in gemitu, semper in curis est, numquam cum letis consortium habent: cum vulneratis, cum his quorum carnes incommodis varijs debilitant, qui febris exstuant, qui dolore torquentur, jugi servitio perseverant. Et si quis eorum vult implere medicinam, non indignatur, non obliviscitur propositi artis sua, postquam cum his fuerit quos ferro prefatus est. Hac idcirco in procēcio diximus, quia & Prophetae medici quodammodo sunt animarum, & illae semper ire jubentur ubi languentes sint: *Nos enim necesse habent sani medicum, sed si qui se male habent.* Quod autem à deliciosis agrotantibus medici patiuntur, hoc sustinet Propheta ac magistri ab his qui curari nolunt. Odio quippe habentur quasi præcipientes adversus desideria languentium, quia prohibent delicijs, & cibis varijs vti eos, qui cum sint infirmi, nolunt eis infirmorum vesci. Fugient ergo inobedientes atque languentes medicos, & maledicunt atque injurias repellunt, eaque prorsus ijs faciunt, quæ faciat quis inimicus & hostibus suis. Abominantur enim eos quasi inimicos venire, quasi id tantum modo desiderantes, quomodo dolores & vires parsimonia, ex eorum dispositione nascantur; quomodo acutissimo ferro corpora fecent; & excranciant eos quasi auctores tantorum cruciatuum, & non sanitatis

O I' iασοὶ οὐδὲ σαμάτων τοῦτο τέλος
μνοῦσεν γνώιαθοι, καὶ αὐτὸν διεγνωστικόν
τηγνωτικόν είστεντος ιδειδόντες, καὶ θεόλους
τοῦ τέλην τῆς ιατρικῆς, ὅρσιν πατα, εἴ τριαν
νοιον * ἀνδρῶν, ἐπ' θαλοτελεῖς συμφρούσεις
καρποντειδίας λύπας, καὶ τοις αὖτοις οὐδετέλειας
τοῦ τέλησθεντος οὐδέποτε γέρεος οὐδὲ τελε
νόντος οὐδὲ αὖτοις οὐδὲ τηγνωτικόν. Μή το
τομαζεις εἰστεν, μή τοι πεπληρωμάτων,
περπετια, νόσων πονηλων· καὶ εἰ βολεῖται
τελεσθεται τοῦ ιατρικοῦ, τοῦ ιατρικοῦ,
τοῦ θεολογίου τοῦ θεολογίατος τῆς πάχης, οὐ
ανίληψεν, επωνή μή τηγνωτικόν οὐδετέλεια
τηρεδο· τέτο δὲ μετ' θεογνωτικον λέλεκται.
Ἄρετος τοῦ τέλησθεντος τοῦ τέλησθεντος
καὶ αὖτοις θεογνωτικον είστεντος διεγνωστικόν
τηγνωτικόν· εἰδειν γάρ μετοιη
τοῦ οἰκουμένης λόγος· διάρρη τοῦ τέλησθεντος
τοῦ αισθατῶν καρποντειδίας ταῦτα, τοῦ τέλησθε
τοι τετραφθίσας καὶ οἱ διθέταντοι· τοῦ τέλησθεντος
θεολογίας θεογνωτικον διεγνωστικόν. Εἰσεῖδεν γάρ μετοιη
τοῦ θεολογίας θεογνωτικον τοῦ τέλησθεντος
τοῦ αισθατῶν καρποντειδίας ταῦτα, τοῦ τέλησθε
τοι τετραφθίσας καὶ οἱ διθέταντοι· τοῦ τέλησθεντος
θεολογίας μή τοι αἴτιος τὸν οὐτούς λαμβάνειν. Φθί
γεται οὖν οἱ ἀλλασσοὶ τοῦ καρποντειδίας
πολλάκις αἴτιος καὶ λειθρότεροι καὶ καρποντειδί^{ας}
αἴτιοις, καὶ πάντα σπιποτούν ποιεῖτε οἱ πονηλων
αὐτοῖς οὐδὲ τηγνωτικόν. Εἰσιλατηθείσας γάρ διπο
τοι οὐ φίλοι, περσέρχονται ἀφοράτες εἰς θεο
θεογνωτικον θεογνωτικον, οἷς θεογνωτικον διεγνωστικόν

διηπειλατηθείσας, οὐκ εἰς τὸ τέλος θεογνωτικον τοῦ πάτερος,
ἀλλὰ τοῦ πάτερος φερεται θεογνωτικον τοῦ ιατρικον πάτερος.

IN IEREMIAM HOMILIA XIV.

133

R ij

τα πνεύματα οι και γο τοποι της παραγόντων
τη πνεύματα; μή τινο κακίας, μή τα αἴματα πάντα μεταβαλλόντα παραγόντων πρέστατο.
ιερευνας ο Σέργιος πατέρων παραγόντων, καὶ εἰς παραγόμενα μιδόνα όποιο την παραγόμενην,
νομίας οὐκ οὔσης. οὐδὲ τών μὲν πλάτων ἐν γειτνίᾳ, οὐδὲ παραγόμενην οὐκ
μηδέπατην μάκαρ σ. παραγόντων εἰς ἔναν τοθεντή σ. Καθὼν εἶπεν. οὐκ οὐδὲ παραγόμενην λαλεῖν· ἐπειδή^{τι}
περιγράψει μ. διὸ ὅπερ εἴδε της παραγόντων αναγεγραμμένων εἰς την παραγόντων αὐτῶν, εἴδε,

εἰπον· ἔμοι τάλας ἐγώ, ὅτι αὐτῷ πρέπει· Ανίας compunctus sum, quia immunda labia habens in medio populi immunda labia habentis ego habito, & regem dominum Sabaoth vidi oculis meis, & misericordia tua ad me venit de Seraphim, & tetigit labia mea, & dixit: Ecce ab aliis iniuriantes tuas, & peccata tua purgari.

* Pristina igitur peccata purgata sunt, & di- * MSS. R.
gnus effectus Spiritu sancto Elias Prophe- Post pri-
tavit. De alijs quoque similia si queraris, re- stina igi-
peries. At non talis Hieremias, ab ipsis ta dignus
enim cunabulis Spiritu sancto plenus pro- est effectus
phetarum orfus est: propter quod ait: (se- sancto Spi-
cundum communem quippe sensum primū
debemus exponere.) *Hec mihi mater querere me*
genuisti virum qui judicer & discernat ab omni
terra? Quidam autem hunc locum interpre-
tans, ait Prophetam non ad matrem cor-
poralem huc locutum fuisse, sed ad eam quae
genereret* Prophetas: nec aliam esse ma- * MS. R.
trem Prophetarum, nisi sapientiam Dei, ad Propheta-
quam ait: *Hec mihi mater mea: quasi dicat:* Cur me genuisti, & Sapientia? Filios vero
Sapientia & alibi legimus, Scriptura dicen- Propheta-
re: *Amittit Sapientia filios suos.* *Heu mihi, in-*
quit, mater mea Sapientia: quasi dicat: Cur
me genuisti virum qui judicer? Quis ego
sum qui in hoc natus sum, ut judicer atque
discernat propter increpationes, propter
correctionem, propter magisterium, dum
corrigeret nitor habitantes super terram? Si
Hieremias dicit: *Cur me genuisti virum qui*
judicer, & discernat terra? non possumus
exponere quid sit, omni terra; neque enim
ab omni terra dijudicatur Hieremias, nisi
forte violenter Scripturam trahentes, dicam
positum esse, *omni terra*, pro omni Iuda-
ixa. Necdum quippe Propheta ejus illo
tempore in universam terram pervenerat:
nisi forte sicut & in aliis multis locis often-
dimus Hieremiam pro Domino nostro Iesu
Christo positum, sic & in praesenti loco in-
terpretetur. Annotavimus in principio
hujus libri dictum: *Prophetam in Gentibus po-*
suit te, regna eradicare, & subverttere, & dis-
perridere, & adificare, & plantare. Porro Hier-
emias ista non fecit, sed Dominus meus
Iesus qui eradicavit regna peccati, & adifi-
catione nequitia subversa, fecit in anima-
bus nostris iustitiam, veritatemque regna-
re. Quomodo igitur magis illa convenienter
Christo quam Hieremias, sic, arbitror, & alia
plura, & hac qua nunc dicuntur ad Domini-
num sunt referenda. Er primo quidem vi-
dendum est an possit id quod incongruum,
& blasphemum videtur esse si referatur ad
Dominum, id est: *Heu mihi mater, Salvator*
noster dicere miserans alios. Ad quod prob-
andum exhibenda sunt testimonia, qua
manifeste nulli alij apta sint nisi Salvatori:
καὶ εἶπον· ἔμοι τάλας ἐγώ, ὅτι αὐτῷ πρέπει· Βασιλεῖς τῆς γῆς ἀληθίας βασιλεῖς
εἶχεν· καὶ τὰς οἰκοδομὰς τῆς κακίας κα-
πίσατε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν σκένευσαν τῷ βασι-
λεῖσθαι βασιλεύοντα δικαιοσύνην, καὶ τὸν
ἀληθεῖαν εἰς τὸν ψυχήν μόνον· ὅστις δὲ ἐκπίνει
τὴν τροφὴν μάλιστα πρωτεῖν αὐτὸν πρέπειται ν
τὴν τὴν ἵερους. Εἴσοδος δὲ θεοῦ τῷ ἀλλοπολακού-
τῳ Σεβστίῳ· πρῶτον λεκτέον, τοῦτο οἷμοι, Μῆτρας διασφραγίδες διαβαταί σωτῆρ λέγεται,
οὐ γάρ παρεστῆσεν ἵερος τῷ οἷμοι. Καὶ διασφραγίδαν τὴν ὁμολογημένων λαζαρεούς, οὐ πιεσεῖται

E

quomodo videns Hierusalem fleverit super Αρμέζουν ἄλλα ἡ τε σωτῆρι. τίνα πόποις
 Main. 13. eam, quia dixerit : Hierusalem, Hierusalem
 que occidis Prophetas, & lapidas eos qui ad te
 misi sunt, quoties volvi congregare filios tuos,
 & reliqua. Nec non & illa quae manifeste à
 Mich. 7. 1. Salvatore dicuntur: Huius mihi quoniam factus
 sum sicut qui colligit stipulam in messe, & sicut
 racemos in vendemia, cum non superfit botrus ad
 manducandum tua primitiva. Huius mihi anima,
 quia periret reverens à terra, & qui corrigit inter homines non est. Omnes in sanguine judican-
 tur. Venit enim ut meteter fructus, & quasi
 stipula in segete reperta propter plurimos
 peccatores, ait: Huius mihi quoniam factus sum
 sicut qui colligit stipulam in messe. Venit vendem-
 diare botrus tua in hominibus, & in
 messe sceleribus inventis, dicit: Et sicut ra-
 cemos in vendemia, cum non superfit botrus tua
 ad manducandum primitiva. In alio quoque
 loco similia his ad Patrem loquitur dicens:
 Psl. 29.10. Quae utilitas in sanguine meo, dum descendeo in
 corruptionem? Quid tantopere hominibus
 protuli, qui nec in sanguine meo, quem fudi
 pro eorum salute, proficerunt? quae utilitas
 in sanguine meo, dum descendeo de celis,
 dum venio in terram, dum contumelij af-
 fector, dum porto corpus humanum? quid
 his omnibus dignum inter homines perpe-
 tratum est? Quae utilitas in sanguine meo, dum
 descendeo in corruptionem? Numquid confitebi-
 tur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam?
 Tale ergo est quod in Hierusalem dicitur: Huius
 mihi mater mea, quare me genuisti virum?
 Non juxta quod Deus Salvator est, dicit:
 Huius mihi mater; sed juxta id quod homo
 est, sicut in alio Propheta: Huius mihi, inquit,
 anima mea, quia reverens periret à terra. Anima
 autem hominis est qua conturbatur, & tri-
 stis est usque ad mortem, non Verbum quod
 erat à principio apud Deum, quod num-
 quam moeretur, numquam turbatum est,
 numquam dixit: Huius mihi: neque enim
 Verbum sustinet mortem, sed homo qui
 istos patitur affectus, ut saepe expostrumus:
 Quare me genuisti, virum qui judicer, &
 discernar omni terra? Si consideres utique Mart-
 yres condemnatos, & de singulis Ecclesijs
 exhibitos ad tribunal, videbis quomodo per singulos Martyres Iesu condemnatur.
 Ipse enim est qui in perhibentibus divinitati
 testimonium judicatur: & hoc fideliter Eu-
 suscipes, quia non te dixerit esse in carce-
 re, cum fueris in carcere; non te esurire,
 2d. τὸ αἰ. Δεσπινόν ἦτο τὸ τέττο οὐποτελέσθαις, ὡς πολλάκις παρεστησαμόν. ὡς τίνα μὲν ἔπειρες
 αἴδρα διαχέρδορ καὶ οὐκενώμενον ἐν πάσῃ τῇ γῇ; ἐαδὲδης μοι τὸς πατραρχὸς μάρτυρας
 διαχέρδορ, καθ' ἐπέτειον ὀκτωκοσιάν παρεστημένος τοῖς δικαιοῖς, ὥν τίνα τρόπον ἴμ-
 σος γέγονες ἐν οἰκεῖᾳ τῷ μήτρων δικαιέσθαι. αὐτὸς γάρ διετέλεσεν ἐν τοῖς μάρτυρις τῇ ἀλιθίᾳ
 δικαιόθεν· καὶ τόπῳ παθόσῃ ωραῖόν εἰσιθεῖσθαι, βλέπων ὃν μὲν οὐ φαντάζει, ὃς ταῦτα συνέιπεν εἰς Φιλαρκήν, ἀλλ' εἰσατόν· ὃς τοι πειράσθη, ὃς ταῦτα πειράσεις, ἀλλ' εἰσα-
 τόν· τοῦτο γάρ λόγος οὐποτελέσθαις, ἀλλ' εἰσατόν· οὐποτελέσθαις, ἀλλ' εἰσατόν·

IN IEREMIAM HOMILIA XIV.

A cum esurieris, non te fitire, sed semetipsum.
In carcere, inquit, fui & venisti ad me: esurivi, & dedisti mihi manducare; sativus & portasti me. Itaque si condemnatur etiam Christianus, non pro alia tamen re, neque pro sceleribus suis, sed pro hoc tantum quod Christianus est, Christus est qui condemnatur, ex quo efficitur ut in omni terra condemnetur Iesus, quotiescumque is addicitur, qui pro eo condemnatur. Non solum autem apud judices scule, & tribunalium potestates Christus addicitur, sed etiam si calumniam Christianus ab aliquo patiatur, & provocetur ad litem, tunc quoque iustus dijudicatur iniuste: Quasi quem me genuisti virum qui judiceret, & discerneret omni terra. Postquam & alter intelligere quomodo Iesus condemnatur, & dijudicetur in omni terra. Quis improborum non condemnat Christianam religionem? Quis Gentilium saltem transitorie non excutit eam? Quis Iudeorum non de Christianis loquitur? quis de Philosophis? quis de imperitis? Utique Christus condemnatur atque discernitur: & ab aliis quidem condemnatur, ab aliis non condemnatur. Si autem non condemnatur, excipiet; apertus ei ostium, & ingredietur ad te; credis in eum, vescetur tecum. Si vero de religione audiens Christiana non ceperis eam, nihil aliud facies quam condonabis Iesum, ut mendacem, vel seductorem in errorem mundum trahentem. Quasi quem me genuisti virum qui judiceret & discerneret omni terra. Quicunque penitus ei non credunt, condemnant illum. Qui autem credunt, & adhuc ambigunt, dijudicant illum. Duo igitur apud homines Christus perpetuit: ab incredulis condemnatur, ab ambigentibus discernitur. Si portas imaginem coelestis deposita imagine terreni, non est terra condemnans eum, neque in terra tua iudicatur atque discernitur: 1 Cor. 15.49
Virtus mea defecit in his qui maliciunt mihi.
Apostolus loquitur de Salvatore nostro, quia crucifixus ex infirmitate fit. Cui Propheta similia testatur dicens: Domine quis Esaia 53.1Esaia 53.1
credidit auditui nostro, & brachium tuum, cui 1 Cor. 15.49
revelatum est? Annuntiabitur coram eo sicut infans, sicut radix in terra silenti. Non est species ei neque gloria; vidimus eum & non habebat speciem neque formam, sed species eius in honorata, & deficiens circa filios hominum. Homo in plaga & dolore, sciens ferre infirmitatem, quia aversa est species eius, deprecatus est nec compatisatus. Hic peccata nostra fert, & pro nobis dolet; & nos existimavimus in doloribus eum esse, & in plaga & in vexatione. Ipse an-

^{MSS. R.} tem vulneratus, & infirmatus est propter ini-
quitates nostras. Doctrina pacis nostra super
cum : livore ejus sanati sumus. Igitur susce-
pit infirmitates peccatorum nostrorum, &
portavit* eas, & venit ad eos qui maledice-
bant sibi, & virtus ejus defecit ab eis qui
maledicebant e coelestibus descendente. Simil enim & assumptis servi formam; Ver-
^{28.12.1.7.} Apostolum dicentem : Exinanit seipsum
formam servi accipiens, nunc quoque loqui-

* MS. R.
semifum
tribuente
sermonem,
si possit
nos &
aliud quid
manifesti
tus
lab. 1. 9.

cur : *Viris mea defectis in ijs quod manifestum
mibi. Videamus autem ipsum nobis sensum
tribuente, si ex hoc sermone possimus &
aliud quid manifestius ab eis quae dicta sunt
dicens : Erat lux vera quae illuminat omnem
hominem venientem in hunc mundum. Lux vera
Filius Dei, quae illuminat omnem hominem
venientem in hunc mundum. Quicunque*

Lxx. 1. 5. *Venientibus in fine mundum.* Quisque rationalis est, particeps vere lucis efficitur. Rationalis autem est omnis homo. Cum igitur omnes homines rationales sint, in quibusdam virtus rationalis augetur, in quibusdam minuitur. Si videris animam vitis plenam, & perturbationibus servientem, videbis quomodo virtus Verbi deficiat in ea: si videris sanctam & justam, videbis quod per singulos dies virtus Dei proficiat, & crebat in ea: & hoc quod scribitur de Iesu aptabis ei. Neque tantummodo Iesus proficiebat sapientia, & etate, & gratia apud Deum & homines; Verum & in singulis profectum sapientia, & etatis, & gratia recipientibus, proficit Iesus sapientia, etate, & gratia apud Deum & homines. Sermo ergo Filius Dei qui erat Deus Verbum, qui habitat in dicente: *Heu mihi mater mea, & reliqua iuxta naturam majestatis sue loquitur: Virtus mea defecit in maleficentibus mini-*

Si quis maledixerit Verbo, statim recipit vicem, & tormenta perpetuitur. Virtus quippe Iesu deficit in eo cum ratio minuitur. Si quis est contrario benedixerit & repererit lesum, virtus ejus diversa quam est in maledicentibus ei passa perpetuitur; ut enim in maledicentibus defeccerat, sic in benedicentiis

bus crevit: *Fiat Domine dirigenibus eis, si non adstisti tibi in tempore malorum eorum.* Quid est hoc quod dicitur: *Fiat Domine, qui potest ex ipso sermone consideret.* His ipsis Domine dirigenibus, qui maledicebant mihi, virtus que deficiebat in eis, fiat in eum ad poenitentiam convertere post maledicta quibus me persequerantur ambulare et eoperire rectam viam. *Fiat Domine, dirigenibus eis, si non adstisti tibi.* Reddit rationem quare, iis qui maledicebant sibi postulat dilectionem atque virtutem dicens: *Si non adstisti tibi in tempore malorum eorum.* Additio Patri propitiatio pro peccatis nostris, & de-

Τοῦ Διδ. Τας ασφυλας ἡμῖν^τ παρέβει εἰρήνης
τῆς βίβλου^τ πάλιν. πώλει ωραίως αὐτὸν ἡμῖν^τ ιδεῖν
μόρ. Σύγχρονα απέραντε τῶν ἀδενειαν τὴν ἀμφιπο-
ρα των ἡμῖν^τ, καὶ οὐσεπι τὸν μάκα, καὶ ἡ πλειά πολὺ^τ
τῆς καταρραμβίους ἀλλο, καὶ ἡ ἱρὰς αὐτὸν εἴ-
λιπε, ἀπὸ τῆς καταρραμβίους ἀπὸ Καραϊβικῆς πο-
ταμαινόποτος. ἄμα γὰρ απέραντε τῶν τε Νίσια
μορφεύ, καὶ ἐαυτὸν σκέψασσον, οὐδὲ διαπολος
εἶπεν. οὐδὲ οὐκέποτε ἐποτὸν μορφίου διέλιπεν της
Εἰρήνης, Φοινί, η ἵρας με τὸν τοις κα-
B παραθύριος με. Πέμπτην εὶς αὐτὸν διέβησε τὴν λέ-
γου διετάκτην καὶ ἀλό ταφετερού την πολὺ της
εἰρηνῆς απειπεῖσι τοῦ. ἡ ἱρὰς μαζεύεινταν εἰς τῆς
καταρραμβίους με. ἢν Β Φαστὸς ἀληθινὸν Φα-
ντζει πάντα τὰ δεσμούς ἐρχόμενος εἰς τὸ κάστρον
καὶ τὸ Καραϊβικόν, μετέχει τῷ ἀληθινῷ φυρτώ-
λογικῷ δὲ τοῦ πότε δεσμού, * ταῦτα μητ^τ ξ.
χέντων λόγω πάντων αἰθέρων· ἐν τοις μητ^τ ξ
ισχρέστερού τοῦ θέρητον, ἔντοπος τοῦ λεπτοῦ εἰσὶ^τ
τὸν θύραν τοῦ πύργου, καὶ ἀκμήσαντες, τοῦ
C σκάνη τῶν ισχεών τοῦ λόγω τηλεταράσσονται. ταῦτα
τῶν θυρών ἀρέας καὶ διακατά, οὐδὲ τῶν ισχεών
τοῦ λόγω οὐκέποτε καρποφόροστον· τοῦ το εἰρη-
νήρων τοῦ ιστοῦ ἐφαρμοκέτεοι μετρήσεις· τοῦ
καθη^τ εἰσι τὸν μέσον διησόδου ταρσού κατεῖνει εἰς τον
φία, καὶ τολικία, καὶ χάρατον τοῦτο θερός καὶ αι-
θέρης· λέγω δὲ τοῦ λόγως ὁ πότε τοῦ θερός εἰς το
τοῦ πότε πότε· οὐκιστέρα μάκη τηρ, καὶ τοῦτο. τοῦ
D ιράς με εἰς λιποτὴν τοῖς καταρραμβίοις με· οὐδὲ
καταφεύγων τοῦ λόγω, δέται διέθεις λαμπά-
ντιν τοῦ κλαδον τοῦτο τοῦ καταφέτασθαι τοῦ λό-
γων, δέται τοῦ μέμνασθαι τοῦ διδασκαλίας ιστοῦ.
τοῦ λόγως τοῦ ιστοῦ εἰλίπτων εἰς τοῦ ταΐτων, καὶ
Cοκκεῖν λόγω τοῦ αὐτοῦ· οὐδὲ τοῦ σκάνη τοῦ λόγω
τοῦ εν τῆς καταρραμβίους. Μέτων οὐδεμίαν αἰτεῖ
τοῦτο τοῦ λόγων· γένοιτο πότε καταβιβαστον
αὐτοῦ, εἰ μὴ παρέστω τοι εἰς καρφό την καρδίαν
αὐτοῦ· τοῦ θρόνο τοῦ εἰδέ; Εἰ διωάρδος αὐτὸς εἰς της
σπασαγάκητο τοῦ πάντων. Τοῦ θρόνο διέσπασε κα-
E τε καταβιβαστον αὐτοῦ. Θρόνος λόγως εἰλι-
πτοσα εἰς τῆς καταρραμβίους. Έποιησε, μη την
καρδίας με εἰσπνεύ, τερπνῶν τῶν διδασκαλῶν, καὶ εὐ-
τελεῖς ὀδόσσων· γένοιτο δέσποτος καταβιβασ-
τον αὐτοῦ, εἰ μὴ παρέστω τοι εἰς δικαρδιογέ-
γει τοῦτο τοῦ καταρραμβίου αὐτοῦ λέγων. εἰ μό-
ν παρέστω τοι εἰς καρφό την καρδίαν αὐτοῦ· ταρπό-
τον μόνον, καὶ παρεπελίστε τοῦτο αὐτοῦ εἰς αὐτό τοῦ

IN IEREMIAM HOMILIA XIV.

139

A precatus est eum in tempore malorum nostrorum : neque enim adstitit post tempus afflictionis nostræ, sed cum adhuc peccatores essent, Iesus Christus pro nobis mortuus est. Si non adstiti tibi in tempore malorum eorum, & in tempore tribulationis eorum exurget inimicus: ego adstiti tibi pro eis. Ieremias. 13. Quis autem est inimicus noster, nisi zabolus, qui tribulabat nos, & jugo servitutis premebat, adversum quem adstitit Patri Salvator, & de captivitate nos liberans reddit libertati. Hac Propheticè Dominus dixerit. Postea autem de Propheta eadem dixisse pro populo, & in tempore malorum eorum. Super quem respondit Deus, & loquitur ad populum, qui à Salvatore sive Propheta fuerat accusatus, dicens: Ferrum & operiorum æreum virtus tua dura, indomabilis, que molliri non querit, que vix producatur. Ferrum & operiorum æreum virtus tua, id est secans & dividens, & bene composita distractans, maledicta virtus. Diversitas tuas & Ierem. 15. 13. thesauros tuos in degradationem dabo gratis. Concedit Deus, & dat eos commutationem propter omnia peccata eorum. Vtrumne hos quos sibi in terra thezaurizaverint? vnuquisque enim hominum thezaurizat sibi; si est peccator, in terra; si iustus, in celo, ut nos docuit Evangelium. Aut quod dicit, istiusmodi est: Ecce vnuis thesaurus Hieremias, alias thesaurus est Esaia; thesaurus erat & Moyses, & reliqui. Hos thesauros abstulit Deus à populo, & per Christum qui dixit: Auerteretur à vobis regnum Dei, Math. 21. & dabitur genti facienti fructus eius, largitus est nobis. Dabo ergo propter peccata tuos thesauros tuos in degradationem. Dedit nobis thesauros illius populi Dominus, quia primum illis credita sunt eloquia Dei, & nobis deinceps attributa. Idque quod scriptum est. Auerteretur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus eius, afferimus jam esse compleatum. Non quod Scriptura ab eis ablata sit: habent quippe Legem & Prophetas, habent volumina divinarum literarum; sed quod non intelligent ea. Atque ita regnum Dei ablatum est ab eis, dum Scriptura sensus auferitur. Cessavit apud eos Legis & Prophetarum interpretatione: legunt omnia, & non intelligunt. Expleta est illa, post adventum Domini Propheta: Dic populo huic: Auditione audietis, Math. 13. & non intelligetis, & cernentes videbitis, &

Sij

non scietis, intransitum est enim cor populi hujus.
Esaia 3. Necnon & illud quod ab Esaia dicitur: Au-
feret Dominus à Iudea, & ab Hierusalem va-
lidum & validam, gigantem & hominem bel-
latorum, & iudicem, & Prophetam, & arbit-
rum, architectum, & sapientem auditorem.
Hac omnia abstulit ab illis Deus, & nobis
qui ex Gentibus sumus, si tamen accipere
vulneris, tradidit. Et thesauros tuos in de-
predationem dabo, commutationem propter om-
nia peccata tua in omnibus finibus tuis. Quod
dicit tale est. Ita omnia peccata tua, qua in
universos fines provenierunt, tibi reddita
sunt. Nullus quippe finis illius est populi,
qui non peccatis ejus repletus sit: nec po-
terat non omnis ejus finis peccatis repleri,
qui, quantum in eo fuit, interfecit iustitiam,
si est Christus iustitia; interfecit sapientiam,
si est Christus sapientia; interfecit verita-
tem, si est Christus veritas. Vnde propter
erudeles contra Filium Dei, acclamations
hac omnia perdididerunt. Surgens Dominus
meus Iesus Christus non apparuit ultra in-
terfectoribus suis, sed tantum creditibus
sibi ex mortuis victor ostensus est. Et dabo
te in servitatem inimicorum tuorum, in terram quam
nesciebas. Servivit populus Iudeorum inimi-
cis suis, & dispersus est in terram quam
ignorabat. Quoniam ignis accessus est in ira
mea, super eos ardebit. Post ista qua exposui-
mus, & comminationis verba ad populum,
ille qui superioris oraverat, complet orationem,
& prioribus qua sequuntur adjungit:
Ierom.15.14 Tu cognovisti, Domine, memor es mei, & vi-
ta mea: innocentem me fac à persecutib[us] me-
non in patientia. Et Prophete potest hoc di-
cere, persecutione passus ab his quos incre-
pabat, qui veritate audire solebat, inimicus
quippe eis factus est vera dicens. Potest au-
tem & Salvator hac dicere, vtque ad cru-
cem persecutionem passus à populo, Non in
patientia. Quid est hoc quod ait: Non in patien-
tia? hoc est, in patientia longanimis fuisti
semper huic populo delinquenti; sed per
hoc etiam adversum me erexit temeritatem
suum, noli esse longanimis. Et revera non
fuit patiens Deus; si enim consideras tem-
pora passionis Dominicæ, & ruina Hierusa-
lem, quando subversa est, videbis quomodo
non in patientia abusus sit eis Deus. A quin-
to decimo quippe anno Tiberij Cæsar[is] vs-
que ad subversionem Templi Dei (qua
oportuerat modicum aliquid interesse tem-

καρδιμαία· τί δέποτε, μη εἰς μακεδονικας;
μακεδονικος οὐδὲ τὸ λεόντι τοῖς ἀμφιτριγαστρον. Εἶτα δὲ τοῖς κατ' οὓς πεπολυμεταθεῖσι
μη μακεδονικος· καὶ ἀλλήλος ὁ θεός σὺν ἐμακεδονικον, οὐδὲ ἑξεπάσχοντος τούς περιστεράνων
πάθεις οὐδὲ της πλώσιας ιεροπολημάρη, καὶ κατασκοπῆς της πόλεως, καὶ τίνα τρέπουν ἐργατι-
κῶν ὁ θεός τὸ λεόντι σκλείνον, ἐπιν τὸ γέρεον ἀπίκηπινα. Οὐδὲ ὅτι σὺν εἰς μακεδονικας ἐν
ἐργαστο τοι λεω· εἰ δὲ θέλεις, ἄκρε, οὐδὲ πεπτικερδεῖκατο ἔτους περισσές καταπέπτει. Εἶτα δὲ
καταπέπτει αφίλω τέ γαρ παταράκοπος καὶ δύο πεπτικέρωνται ἔτη· οὐδὲ δύο πεπτικέρωνται

χαροπίνεια εἰς μετάσοιαν, μαλακὰ ἡλικία τός A poris) in patientia dereliquit, propter eos qui per signa atque portenta Apofolorum credituri erant. Scito quomodo accepi propter *Ierom. 15.12* te opprobrium contemnitibus sermones tuos. Potest fieri ut Prophetae hoc dicat contentus à populo peccatore super his qua predicabat: ait quippe & alibi: *Complevi dies meos Ierom. 10.7* irrisione. Opprobrium ergo patitur ab his qui sermones Dei audire contemnunt, & deprecatur ut Dei habeat auxilium dicens: *Scito quomodo accepimus propter te opprobrium à Ierom. 15.16* contemnitibus sermones tuos. *Consummati eos.* Prophetae potest hoc dicens, sed magis convenit Salvatori, cuius post passionem venit consumptio Hierusalem, interficatio populi Iudeorum. Post haec quia multa passi sunt Prophetae propter ^{*} legationem verbi, & ^{MSS. R.} increpationes Dei, quas ad populum pro- ^{legatio & incre-} scribant, oportet auditores paucis commo- ^{pationes} neri de vita eorum, atque promissis, & no- ^{verbi} stra voluntate, ut iuxta possibiliterum vi- ^{ri} riū si vohumus requiem consequi cum Pro- ^{phetis, etiam opera eorum facere nitamus.} Quod autem loquor istiusmodi est: frequen- ^{ter in oratione dicam: Deus omnipotens} da nobis partem cum Prophetis, da cum Apostolis Christi tui, tribue ut inveniamur ad vestigia vngeniti tui. Hoc loquentes non sentimus quia petimus: re enim hoc dici- ^{mus: Fac nos sic odio haberi, ut odio habi- ti sunt Prophetae, & da nobis verba talia} super quæ persecutionem patiamur: da in istis incidere calamitates quas Apostoli suscinerunt. Dicere quippe; da mihi partem cum Prophetis, nolentem pati id quod Pro- ^{phetas, omnium iniquissimum est: dicere; da mihi partem cum Apostolis, nolentem ex affectu Pauli verē loqui;} In laboribus pluri- ^{mum, in plagiis abundanter, in carcerebus supra} modum, in mortibus saepe, & reliqua omnia est iniquissimum. Si itaque volumus requirefce- ^{re cum Prophetis, consideremus vitas Pro-}phetarum, quomodo ex eo quod increpa- ^{bant & arguebant delinquentes, iudicati} condemnatique sunt, * *Lapidati, scelli in* ^{Hb. 11.37.} *occidente gladij occubuerunt, circumeunte in* ^{MSS. R.} *meloti & in caprini pellibus, in egestate, & in fortaci,* tribulatione & miseria, in solitudinibus erran- ^{tes. Eo tempore quo erunt Synagoga plu-} ^{ritima in Israël, nihilominus illi in desertis, &} montibus, & speluncis, & cavernis petra- ^{rum latitabant. Quid ergo est? Si quis vult imitari vitas Prophetarum, increpet, arguat que peccatores, statim odium merebitur,}

Dιατον οι παραφύται. οδος καὶ ιμας μωσηνας ας ειμαντουν οι παραφύται. λέγων Τέλειος οδος, οφ οι μωσηνας αθα. οδος ποταμος ταξιδευ- σιν απειπον αις οι ζωπολοις οι γράλεων. οδος μωσειας αγι των παραφυτων, μι πα- γοντα την παραφυτων, μιδε πανει δελοντε, αδιντον ειτι. πολεμων. οδος μωι μειδα μη ην ποταμοι, μι δελοντε διπλα ηλιοντες παν- λας αλιθινοντε ειπει. οι κροις παθαστερας, οι πλακαις παραβαλλοντας, οι φλεγενης πε- ειαστερων, οι θεραπειας πολακεις, και τα εξης, παντας ειτι αδικοφυτων. εισφ οι ζωηνες μη ην παραφυτας ημι οδοι, ορα της βιβλης πα- φυτων, οι εικ τε ελεγχοι, οι τη διπληναι, οι τη διπληναι ειδικαζοτε, διεκενονται, και πεικαζοτε. ειλιθιναι, εισφοιςας, ειπισφοιςας, οι φόνο μεχεισος απειπαν. πε- ειλιθον οι μηλοφυτε, οι αγειοις δέρμασιν, εισφυμοι, θλιβιδαι, κοκκυγιμοι, οι ει- ερμιας πλακαμοι, οι ορεσι και παλαιοις, υπ οπας η γης. η δι παραδοξην, ει δελον τη γην τη βιον τη φεροφυτων, ειλιγχοι, διπληναι τη αμερτανει, καναλοντει, μι- σηται, διπλαληνει; οιστης η δι παραγραφας ηδη γινεθαι τη επινη ηι τη δικαιονται τη

statim ei detrahetur, statim patietur infidias. Αθεος κατηγορία ὁ δῆμος, ὃν καθεζόμενος
 ἐποιεῖ πάτερ τὸν Θεόν. ἐδήλωσεν ὁ συκηνοτατο-
 κόλος εἰδίκιαν· καὶ γέροντα, πεποίκειον ἐγκε-
 χαρισμένος, τὸ ἔργον ὁ ἐδήλων πεποικέαν·
 καὶ εἰργάζει εὐέλιος λέγων κακός τὸ εἰδίκη-
 σατοτελὲς ἀλιθείας. Διλλούμενος τὸν μύνον πο-
 μόρον, μὴ παρεχωρεῖ τὰς ἀκρασίας τοῖς Λύροις τὸ
 εἰδίκελητον λέγοντα κακός τὸ εἰδίκαλον,
 τὸν σύμμαχον θρόνου μηνον· καὶ γένος ἀλιθείας ἐλεῖ.
 Κοινός, καὶ εἰδίκιας γεγραμμένος, οἱ διαιμα-
 τοις ἀπόστολοι μεταίσθετοι Άρι τὸν
 ἀλιθέα λέγοντα· Βίδοκα ἐν ἀδενείας, εἰ
 ὅρεος, καὶ αἴργαντος, ἐν διωγμοῖς, γεγνω-
 σθείσας τὸν εργάτην· μόνον εἴη ματιθε-
 μόρος εἰδένα, ὃν δὲ διάλογον ποιεῖται Άρι
 γεγρατόν, ἐν αἴργαντος θρόνῳ εἰδένα, ὃν ἡ
 οὐρανὸς τὸν αἴργαντον ἀρέσκεται εἴη μετα-
 δερός εἶναι, ὃν δὲ φεύγασι τὸ λαθεσίας
 τοῦτον ἄλλον, ὃν τὸ εἰδίκιον τὸ ἀλιθείας, γερο-
 Σώμα ἐπέρι τὸ γερακαμέδων, ἵνα καὶ λόγον τοῦ
 πάντα μεντοντος, καὶ δέ τον βασιστημένης τὸ
 ἡμέτερον πάντας, ὃν διωγμοῖς, απεύσασθαι τοῦ
 τὸ βίον τὸ απεφεύγον, ἐπεὶ τὸ βίον τὸ παπολο-
 κόν, τὸ ἔχοντος μὴ φύγοντες· ἀλλοτε δὲ
 φύγητο τὸ διάλογος ὄχλος, οὐδὲν τὸν φύγοντα
 τὸν παπολόν φύγει· καὶ γένος δέρος συνιδεῖται
 θερετούσας· Καὶ ἐπινεῦ, οὐδὲν τὸν φύγοντα
 τὸν παπολόν ὁλόγονος σύνειδος τοῖς φύγοντας,
 εἰς δίκης, εἰς παράκλησι, εἰς δυστριμούς,
 εἰς πόνους, διλλούμενος τὸν τέλος τὸν παπολόν
 έστι· καὶ εἰσαγόμενος σύνειδος εἰς διθερούσαν
 χαροπναρδίας μα, ὃν θετικέλητον τὸν ὄντα
 εἰς τὸ μέσον παπολούπορον καὶ γεράτες λέγου,
 τὸ ὄντα τὸ παπολόν θετικέλητον τὸν διοίστη· Καὶ
 εἰκάστος ἐν σωματρίᾳ αὐτοῦ παπολόντος εἰς πο-
 λεόχους θ σωματίους ὃ παπολόντος τὸν παπολό-
 κόντος, διλλούμενος, φθύγει μᾶλλον τὸ συ-
 νάγοντας, εἰσφέρειν δικτύο σωματογόνων πα-
 πολόντων· τοποῖσι τοῦ διεσφερούσαν παπολό-
 κόντων, καὶ σωματίον τοῦ παπολόντος
 εἰς τὰ αἰγαλόντα, φρολέσῃ τοῖς παπολόντο-
 ισι, τὸ παπολόντος τοῖς γένεσιν, τὸ παπολόντος τοῖς
 εἰκάστοις εἰς σωματεῖσι αὐτοῦ παπολόντων. Διλλούμενος τὸν παπολόντος τοῦ σω-
 ματού, ἢνδε κατέβασται εἰς σωματεῖσι παπολόντων, καὶ τοῦ τοῦ διεσφερούσαν παπολό-
 κόντος. Ηγεμόνεσσι διεσφερούσαν παπολόντων, καὶ ποιεῖ ταῦτα ἡ σοι φίλον τὸν, εἰρέμεν

Iorm. 15.17

Si quando videbat Prophetae non sollicitorum concilium, sed ludentium, fugiebat illud. Vnde oportet noscere differentias conciliorum, solliciti, atque ludentis. Si hoc concilium nostrum sollicitum est, si omnia cum Ecclesiastica diligentia quaerit, si sermo cum disciplina, si vita sollicita est, si negotia cum cautela, concilium est, non ludentium, sed sollicitorum. Si autem dereliquerit studium religionis, & vacaverit lusibus mundi istius qui veniunt a pravitate, sit concilium ludentium. Ait itaque Propheta: Non sedi in concilio ludentium, sed timebam a facie manus tue. Cum duo mihi essent proposita, federe in concilio ludentium, & offendere majestatem tuam, aut certe surge de eo, & ea facere quæ tibi placita erant,

αἴδεν τοῦτον, καὶ παρηγόντος τοῖς διοῖσιν γένεσιν, τὸ σωματίου παπολόντων· φθύγει διεσφερούσαν παπολόντος τοῦ λεγένδων, αὐτοῦ
 εἰκάστοις εἰς σωματεῖσι αὐτοῦ παπολόντων. Διλλούμενος τὸν παπολόντος τοῦ σωματού, ἢνδε κατέβασται εἰς σωματεῖσι παπολόντων, καὶ τοῦ τοῦ διεσφερούσαν παπολόντος, καὶ τοῦ με-
 τρόπου.

μαλλον ανίστρητη διπλη τη σωμάτεια πατέρων. Α magis elegi surgere de congregatione ludentium, * ut amicus tuus esset, quam cō-
τραν faciens, inter eos qui hostes sunt, & amici
computari. Non sed in concilio ludentium, sed
timebam a facie manus tuae. Et Salvator noster
non sed in concilio ludentium, sed surre-
xisse se docens ait: *Dimitte vobis domus vestra deserta.* Reliquit enim sermo Dei di-
vinus concilium ludorum, & aliud sibi
concilium ex Gentibus congregavit. Solus
fedebam. Et ipse tantum sine expositione
sermo edificat audientes, quando est multi-
tudo peccantum, nec sufficit secum iustum
piè vivere, tunc indigens est fugere con-
gregationem eorum, & imitari Prophetam
loquente: *Solus fedebam; imitari etiam mi-
serabiliter conquerente: Domine Prophetas
tuos occiderunt, altaria tua suffuderunt, & ego
relicitus sum solus, & queritur animam meam
accipere illam.* Si autem voluerimus sacra-
tius aliquid accipere in eo quod dicitur:
Solus fedebam; forsitan inveniemus dignam
interpretationem Spiritu sancto. Quando
vitam multitudinis imitamus, nec conver-
satio nostra à populo melior, nec contemno
judice Deo ab hominum malitijs separatur,
non possumus dicere: *Solus fedebam;* fide-
mus quippe eum plurimis. Quando autem
vita nostra fuerit illiusmodi, vt nullus no-
bis sensu, sermone, gestis coquetur tunc
possumus dicere: *Solus fedebam.* Licer ei qui
non est Presbyter, aut Episcopus, aut Dia-
conus, aut alia qualibet decoratus Ecclesie queat
dignitate, bene viventi dicere: *Solus fede-
bam, quia amaritudine plenus sum.* Si arcta &
angusta est via qua ducit ad vitam, expedit
tibi ab omni dulcedine recedenti, vt amari-
tudine in praesenti seculo complearis. An
ignorat quoniam solemnis Dei adjunctis
amaritudinibus celebratur? Ait quippe ser-
mo divinus: *Cum habueritis diem festum, azymis*
ma super amaritudinem manducabitis. Simil-
autem considerandum puto quid velit hac
jusso que praecepit agentem pascha Dei
azyma cum amaritudinibus manducare. Et
de azymis quid est mea interpretatio? Apo-
stolus Paulus exposuit. De amaritudine ve-
ro quod sequitur, necesse est vt aliquid Apo-
stolicae disputationi simile reddatur. De
azymis itaque Apostolus ita dicit: *Festa reperiuntur
celebremus non in fermento veteri, neque in fer-
mento malicie & nequitie, sed in azymis sin-
ceritatis & veritatis.* De amaritudinibus ne-
cessere est vt talis ratio reddatur, qua doceat
sic eas celebrandas, quomodo azyma come-
dantur. Habeto sinceritatem & veritatem,
ut alii in azymis iumentis & bestiis, καλαν-
tior. τα μὲν αἴγαμα διηγήσατο ὁ Λόρδος. Οὐκέτι εἰσὶν ἡμεῖς ἡ ἐργατεία, τὸ δὲ μάρτυρεῖον τὸ ἐργά-
τειας αἰγαγάρινον οὐκέτι τὸ λαζαρική διηγήσατο. ὁ δοπτερός τοῦ αἵτης οὐ μόνον
μων διηγήσατο λέγων. Ἐργάτειον μὲν ἐν Σύρῳ παλαιά, μουσὶ ἐν Κύπρῳ κακίας καὶ πονείας,
ἄλλον ἐν αἴγαμις ἐλακενίας καὶ αἰλαθίας. διον οὐκέτι διηγήσατο τὸ δέ τοῦ πατερίου οὐκέτι

Exod. 12. 8.

MS. R.

1 Cor. 5. 8.

& amaritudines te sequentur, & manduca-
bis azyma cum sinceritate & veritate. Quia
Paulus illiusmodi azyma comedebat, seque-
batur eum amaritudo dicentes: *Inimicus
vobis factus sum vera dicens.* Manducate
amaritudines in dolore, in labore, in vigiliis
frequenter, in fame & siti, extra cetera que
pro totius mundi salute pandebat, & quæ
eum faciebat præsidem veritatis azyma
cum amaritudinibus manducare. Et Lex
quidem hæc dicit, Azyma cum amaritudi-
nibus comedite, & implemini, sicut & alio
loco dicitur de quibusdam: *Manducate &
implete vos.* Propheta vero non ait, Amari-
tudinem comedet, sed, *Amaritudine repletus
sum:* hoc est, in me tantum sacculi persecu-
tionum pondus incurbit, ut plenus amari-
tudine fierem. *Quare qui me confortant, con-
fortantur in me?* Multa passus est Hieremias
ab his qui veritatem audire nolebant, &
erant illo in hoc seculo fortiores, quoniam
non regnum Dei de seculo isto, sed de alia
quadam viventium regione, ut salvator ait:
*Hab. 18. 36. Si esset de hoc mundo regnum meum, ministri
mei laborarent ut non tradiceret Iudeis; confortan-
tur ergo adversus eum in seculo isto.* Et
quod iustus debilior sit à persequentiibus se,
vide Martyrum passiones. Iudex in altis tri-
bunalibus sedet ad ructum, & ad delicias
prominent: Christianus in quo Christus
habitat, judicatur plenus amaritudine, &
ad mortem usque subiectus, confortatis ini-
micis suis adversum se. *Plaga mea firma est.*
Qui confortant in me, vulnera inferunt
mihi, & plaga mea firma est. Sive de cruce
Domini prædicarunt, sive de iustis, sive spe-
cialiter de Hieremia volueris accipere, non
abhorrebit a sensu. *Plaga mea firma est;* unde
sandabor? Et Salvator potest dicere, *Vnde
sandabor?* resurrectionem suam post clav-
orum annuntians vulnera; & iustus qui post
plagas recipit sanitatem. *Facta est mihi (su-
bunditur plaga) sicut aqua mendax non habens
fidem.* Si quidem plaga mea non manet, sed
super me transit. Ideo hoc dicit Dominus: *si
conversus fueris, restituam te.* Ad omnes hæc
loquitur Deus, quos revertit ad salu-
tem: Videtur autem quiddam significare
mysterij in eo quod ait: *restituam te;* nemo
quippe restitui potest, nisi in eum locum
unde ante discesserat: ut puta si membrum
corporis mei fuerit à compage disjunctum,
medicus illud in pristinum locum restituere
Ier. 15. 18. 19.

IN IEREMIAM HOMILIA XV.

345

οικεῖα, εἰς ἔστρατον μὲν ἡ πόλις μένος, οἱ
ιατροὶ πειθαρίζουσι τὸν πόλεμον τῆς ἐξάρ-
της· ὅπα τέχνη τοῦ πόλεμου ἢ πατεῖσθαι εἴτε δι-
κρίνειν, εἴτε αἰδίνειν, διπλωματεῖν τὸ δικαίω-
σμα παλιν ἐν τῷ πατεῖσθαι τῇ τε τούτης,
ἀπεικατέστη θεῖ τὴν πατεῖσθαι τὴν εἰσαγόνην· η
αὐτὸς τούτη μετατρέψας την πατεῖσθαι, σχελεύεντος
τοῦτο ἢ ιδίας αὐτοτάξεως, διπλωματεῖσθαι·
λέγει δὲ ἐντόπιον τοῦδε ημας τὸς ληπτέρων φαντα-
σῶν εἰς εἰστήσεις φαντασίαν, διπλωματεῖσθαι ημας· γε
γὰ τὸ πέλος ἢ εἰς παγκόλιας τοιποτὸν δέσιν, εἰς ἐν τοῖ-
ντας τούτοις τῷ πατεῖσθαι πρόγειαν τοι.

A conatur. Si aliquis separatur e patria, in exilium mittitur, & postea per indulgentiam eorum qui possunt exules solvere, redditur libertati, redditus vnde fuerat expulsus. Miles quoque abjectus ex ordine suo, reficitur ordinis, si acceperit veniam. Ita & nunc dicitur ad mortale genus, id est ad nos homines, qui a Deo fueramus aversi: Si conversi fueritis, restituam vos. In quibus reprobationis restitutio est, vt in Actibus Apostolorum legimus: Usque ad tempora restitutio omnium que locutus est Deus per os sanctorum Prophetarum suorum, in Christo Iesu, cui est gloria & imperium in secula seculorum, Amen.

αρχή γέγοντος ἀποκαταστάσεως πατούν αὐτὸν ἐδρ.

ληστερ οὗτος οὐδὲ τόποι μόνος τῆς ἀγίου αἵρετος αἰώνος ταῦτα φωτισθεῖσας, ὁ θεῖος οὐδὲ τοῦ πατέρος εἰς τὰς αἰώνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

ΟΜΙΛΙΑ ΙΙ. HOMILIA XV.

Glossary

in illud ipsum.

Οἴμοι ἡγε μῆτερ, πάλιν ἀλλας, μέχρι τοῦ
ἐπικατατάσσετος αὐτῷ Σφρόνος ὃς τηλε
ἔχει τὸ αὐτόν, καὶ τελέσει σάρκα θερ-
μάνος αὐτῷ.

Heu me mater : iterum aliter , vsque ad istud : Maledictus homo qui spem habet in homine , & firmabit carnem brachii sui.

Interprete B ALTHAZARE CORDEIRO

ΟΓ μακεδόντες τὸς φερόμενος, καὶ οἱ
μακεδόνες αὐτὸς διέφερον τὴν με-
σίδα ἐχούσης τῆς σερφήν, * σειράντες διπλό-
τρόγονον τῆς σερφήτην τὸ ἵξαριζόν τὸ σερ-
φώτες αὐτοῖς. Σητητές δὲ πειραταί, αἱ ξυ-
πολίτες βισιόνων. * εἰ καὶ σκληρόν εἰσις ἀπα-
τῶσσαι εἰ τὸ πειράτην τόπον, * μιμεῖσθαις τὸ
πειράτην τὸν πειράτην. ὅπερ τελέσονται τὰ σιατικά.
Γένοι μη-
σίδας * αὐτῆς μακεδόντος μέν τῆς σερφήτην·
πολαργεῖν μὲν τὸν δειπνούσαν τὸ ἵξαριζόν
τῆς σερφήτην, τὸ ἀδιάβροτον αὐτοῖς, Βούτοις,
τοῦ θεραπεύεις, τὸ * πειρατεύμενον. ὃν δὲ
τελέσεισαν μέντος, ἵνα ἐλέγχωσιν, ἵνα διπλά-
στρίψωσιν, ὡς οἱ σερφήται εἰς τὸν Μῆτηρα
τὸν λόγον τὸ θεοῦ λέγουσιν διπλακηκάς
τῆς αὔρηταν τὸν, εἰ τελέσουσιν μεχδὲ διώ-
σασι οἱ ἐλέγχομένοι· πλασταὶ καὶ παταράζει-
σσι τὸ ποιεῖν, ιδίωματαί τοι τῆς σήμερον αἰσ-
χυνθεῖστον· πολλάς ἐλεγχούσι τὸ σερφήτην, τοῦ
θεοῦ πολλάς εἶπον τὸ σερφήτην· καὶ γὰρ γέροντες
τοῦ ἀδιάβροτον γένοις αὖθις, ὡς δῆλον εἰς τὰ τέλη

Qui beatos prædicant Prophetas , ipsi
suntque beatos prædicando exoptant
partem habere cum Prophetis , quod vatici-
nij ipsorum excellentias ex verbis propheti-
cis cognovissent : querentes igitur persuasi-
onem fibi finant , ut vitam eorum exemplo in-
staurantem suam : & si quid duri ipsi occurre-
rit in hac vita , imitentur vitam propheti-
cam ; quoniam una cum Prophetis ejusdem
beatitudinis requiete potientur. Plurimi-
us igitur ex locis colligere licet examina do-
tes Prophetarum , ut illorum libertatem ,
constantiam , vigiliam , excitationem ;
quia in periculis constituti propter solam li-
bertatem minime solliciti erant , qui increpa-
rent , qui converterent , adeo ut Prophetarum
cum libertate verbum Dei increpando pec-
catores proferrent , quantumvis increpiti
permagna posse viderentur. Verumtamen
quamvis vndeque licet hoc facere , videa-
mus quo lecta sunt hodie. Plurimos incre-
parat Propheta , & ad plurimos verba fecer-
rat Propheta : erat nempe iuxta peccato-
rem natus , vt patet ex eo quod captivitas
in ipsius tempora incident : cum plurimos

T